
[2021-68-RE](#)

Causa 2021-68-RE

(*Borra Navarro i Núñez Romero c/ BancSabadell d'Andorra, SA*)

Número de registre 452-2021. Recurs d'empara

Aute del 12 d'octubre del 2021

BOPA núm. 109, del 20 d'octubre del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 7 de setembre del 2021, per la representació processal dels Srs. Eduard Borra Navarro i José Luís Núñez Romero, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 20 de juliol del 2021, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució impugnada i que es retrotreguin les actuacions al moment anterior al seu pronunciament, ordenant que es dicti una nova sentència que sigui respectuosa amb el dret dels recurrents i "*amb imposició de costes*";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. L'entitat bancària BancSabadell d'Andorra, SA va formular una demanda en reclamació de quantitat i una acció hipotecària en què demanava la resolució del contracte de préstec hipotecari a partir de la data de fermesa de la sentència i que es condemnés els Srs. Eduard Borra Navarro i José Luís Núñez Romero a pagar 49.824,06 € corresponents a les quotes impagades, a pagar l'import de les quotes mensuals de retorn dels préstec que anessin vencent, a pagar, si s'esqueia, l'import resultant del capital pendent de vèncer, i a l'execució de la hipoteca sobre el domini útil de la parcel·lació cúbica que els demandats havien donat en garantia.

1.2. El 12 de novembre del 2020, la Secció Civil 6 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual estimava de forma substancial la demanda interposada per l'entitat bancària, declarava resolt anticipadament el contracte de préstec amb garantia hipotecària des del 6 de novembre del 2019, i, condemnava la part defenent, de forma solidària, a pagar 83.785,89 € corresponents al deute derivat del contracte, més els interessos de demora previstos a la clàusula cinquena del contracte, a comptar des del 7 de novembre del 2019 fins a la liquidació del deute, a acreditar en període d'execució de sentència.

1.3. Ambdues parts van formular recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 20 de juliol del 2021, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava el recurs d'apel·lació formulat per la representació processal dels Srs. Eduard Borra Navarro i José Luís Núñez Romero, i, estimava el recurs d'apel·lació formulat per l'entitat bancària, revocant parcialment la sentència de la primera instància en el sentit d'estimar l'acció hipotecària i establir que a partir de la determinació de la quantitat deguda, i en cas de no pagament dels deutors, s'hauria de procedir a la venda en pública subhasta de la finca hipotecada, tot confirmant la resta de pronunciaments.

1.4. El 7 de setembre del 2021, la representació processal dels Srs. Eduard Borra Navarro i José Luís Núñez Romero va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 20 de juliol del 2021, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- Els recurrents manifesten que es van oposar a la demanda per tal com consideraven que l'aplicació d'un tipus d'interès 13 vegades superior al tipus legal i 6 vegades superior al tipus pactat era abusiú.
- Tant la Llei 13/2013 de competència efectiva i protecció del consumidor, com la Llei comunitària, consideren consumidors a totes aquelles persones físiques o jurídiques que actuen amb un propòsit aliè a la seva activitat professional; i, els recurrents manifesten que, en cas de dubte interpretatiu respecte d'una clàusula contractual, ha de prevaler la interpretació més favorable al consumidor.
- Els recurrents al·leguen que ni de la redacció de l'escriptura de préstec amb garantia hipotecària, ni de la demana de l'entitat bancària, es pot desprendre que actuessin com a comerciants o que haguessin obtingut el préstec per tal d'efectuar un gir del seu negoci. Destaquen que no es coneix el nom ni la ubicació d'aquest negoci.
- Consideren que el fet que el diferencial del tipus d'interès durant la vigència del préstec anés lligat al manteniment de la seva operativa amb el banc, igual o superior al 50% del seu volum de negoci en el darrer exercici, no situa el préstec en el marc de la seva activitat professional.
- Destaquen que l'única condició del banc per concedir el préstec va ser una garantia hipotecària i no el "*gir*" del seu suposat negoci.
- Manifesten que en aquell supòsit se sol utilitzar una pòlissa de crèdit, que només genera interessos pel període en què el compte està en descobert, i no des de l'inici del consentiment com en el cas

---

d'un contracte de préstec.

- Addueixen que encara que fossin comerciants, aquesta consideració no es manté en totes les seves operacions financeres.

- Al·leguen que la part demandant no ha aportat la prova que el préstec fos per fer front al gir comercial al·legat, que ells no poden aportar una prova negativa i que, per tant, cal considerar que van actuar en un àmbit aliè a la seva activitat empresarial.

- Per acabar, demanen al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució impugnada i que es retreguin les actuacions al moment anterior al seu pronunciament, ordenant que es dicti una nova sentència que sigui respectuosa amb el seu dret i "*amb imposició de costes*".

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil circumscriu el recurs d'apel·lació dels recurrents en la determinació de la seva qualitat de consumidors als efectes de poder discutir el caràcter abusiu de la clàusula contractual que preveia la percepció d'un interès de demora per raó de l'incompliment del contracte.

- Després d'examinar les clàusules contractuales, la Sala constata que els recurrents van confirmar la seva condició de comerciants en el moment de la contractació i de l'obtenció del préstec, el qual havia de destinar-se al gir del seu negoci.

- Destaca igualment que en la negociació del préstec hipotecari, el banc va tenir en compte el volum de negoci de l'any anterior a la data de la contractació dels recurrents, per tal que aquests, cas de mantenir-lo, es beneficiessin d'un diferencial del tipus d'interès inferior a aquell que havia estat establert en un inici.

- Per aquests motius, conclou, per tant, que no poden ser considerats consumidors.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si la Sala Civil ha vulnerat el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret pel fet de considerar que els recurrents eren comerciants i no simples consumidors.

3.5. La jurisprudència consolidada d'aquest Tribunal destaca que l'apreciació i la qualificació jurídica dels fets corresponen als jutges ordinaris, tret que aquestes siguin irraonables, absurdes o il·lògiques i que vulnerin algun dels drets reconeguts a la Constitució.

3.6. No obstant això, del redactat del contracte del préstec hipotecari es desprèn que els recurrents van negociar aquest préstec com a comerciants, ja que, en particular una de les clàusules preveia que el diferencial s'establiria en 2,50 punts, però que s'aplicaria un diferencial de 2 punts en funció del manteniment d'un percentatge de volum de negoci respecte de l'any anterior a la data de la contractació dels recurrents.

3.7. Pel fet de considerar que els recurrents havien subscrit aquest préstec no com a particulars, sinó com a comerciants per finançar el funcionament de la seva empresa, la Sala Civil no ha fet una interpretació irraonable o il·lògica dels termes del contracte en litigi, i, per tant, ha fonamentat en Dret la qualitat de comerciants dels recurrents.

3.8. Per consegüent, aquest recurs ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2021-68-RE interposat per la representació processal dels Srs. Eduard Borra Navarro i José Luís Núñez Romero contra la sentència del 20 de juliol del 2021, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President   Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat